
**Činoherní
čtení**

Ve Smečkách 26, Praha 1

ZÁŘÍ 2007

Jiří Zahajský
1939 – 2007

Milí diváci, novou divadelní sezonu začínáme premiérou. Nejvyšší čas, dalo by se říci, protože od poslední premiéry Činoherního klubu uplynulo již málem deset měsíců. Ta relativně dlouhá a pro naše divadlo netypická pauza nebyla dána čekáním na nové tvůrčí síly, nýbrž čekáním na peníze. Termín udělení dalšího čtyřletého grantu Magistrátu Hlavního města Prahy byl vinou řady okolností, především však pozdním sestavením a svoláním grantové komise, neúměrně dlouhý. Místo na začátku ledna jsme peníze dostali v polovině dubna. A na dluh jsme si zkoušet netroufali. Pokud kromě divadelních inscenací, ať už dobrovolně nebo nedobrovolně, sledujete i to, co by se dalo nazvat divadelní politikou, nemohl vám ujít nepříliš dobře informovaný, ale o to hlučnější mediální šum spojený s udělením grantů Magistrátu Hlavního města Prahy. Způsobili jej především ti, kteří nemají ani základní znalosti o pravidlech udělení grantů, natož o pravidlech udělení grantů v oblasti kultury platných v Evropské unii. Dost se jich našlo mezi novináři i mezi některými provozovateli soukromých divadel. Příště, doufám, budou zpřesněná pravidla a kritéria jasnější jak jim, tak široké divácké veřejnosti.

Rád vás ale dnes mohu ujistit, že pro příští čtyři roky má Činoherní klub finanční prostředky, které při dobrém hospodaření stačí na to, abychom mohli dělat divadlo, na jaké jste u nás zvyklí. Nebudeme neúměrně omezení žánrově (rozuměj nutností dělat jen lehký a jednoduše zábavný repertoár), ani počtem postav v jednotlivých inscenacích (rozuměj počtem herců, které je třeba zaplatit). V této divadelní sezoně uvede Činoherní klub čtyři nové inscenace, ve kterých své divadlo – pevně věřím – snadno poznáte.

Vladimír Procházka, ředitel a umělecký šéf ČK

Premiéry

John Millington Synge

HRDINA ZÁPADU

The Playboy of the Western World

„Myslíte, že by takhle všichni mohli slavit rozenýho blba?“

Překlad: **Martin Hilský** / Režie: **Ondřej Sokol**

Dramaturgie: **Roman Císař, Vladimír Procházka**

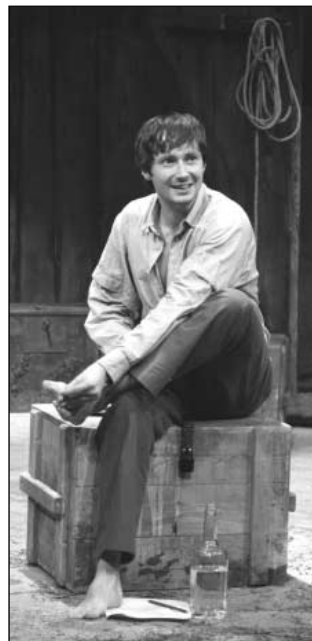
Scéna: **Adam Pitra** / Kostýmy: **Katarína Hollá**

Hudba: **Shannon** / Jazyková spolupráce: **Vítězslava Fryntová**

Hrají: **Jaroslav Plesl, Michal Pavlát, Vladimír Kratina, Kateřina Lojdová, Matěj Dadák, Ivana Wojtylová, Otmar Brancuzský, Marek Taclík, Markéta Stehlíková, Marika Šoposká, Ida Sovová, Stanislav Štícha** a skupina Shannon.

Premiéra 10. září 2007

(...) Ale kdo s tím nápadem tematizovat násilí a jeho kult v komedii přišel jako první? Prvenství se v kumštu vždycky těžko zjišťuje, ale snad to byl John Millington Synge roku 1907, kdy měla v Dublinu

premiéru jeho komedie s pověstně nepřeložitelným názvem *The Playboy of The Western World*. Sám titul dnes připadá srozumitelný, ale jen proto, že význam slov se změnil: tento playboy, občanským jménem Christy, neboli podle svého prvního českého překladatele Karla Muška *Krista Mahon* (jakože cosi mučednického na něm je), není žádný vyznavač toho až později proslaveného městského životního stylu. Naopak je to takový nanicovavý venkovský chasník, který jenom dočasně nabude sexy aury miláčka či hrdiny ne sice celého Západu, ale aspoň západního pobřeží Irska, a to na základě pověsti, kterou sám o sobě zprvu se zahanbením a hrůzou, později však s hrdostí šíří, že totiž se dopustil otcovraždy.

Má nač být hrdý v tomto vlažném světě, neboť kde jsou ty časy, co jistý Daneen Sullivan „vykop oko policajtovi“ a Marcus Quin „mrzачil ovce“, jak si v Syngově komedii cudně povzddechne dívka zvaná Pegeen Mikeova, holka na vdávání, takže otec spojil ruce šťastného páru se slovy: „Kurážnej chlap je šperk a chlouba světa. A chlap, co rozťal tátu jednou ranou vejpůl, kuráže má tak nejmiň za deset. Tak požehnej vám Bůh a Panna Maria a svatej Patrik a množte se až do skonání světa.“ (...)

Milan Lukeš: *Irská zabijačka, Svět a divadlo 2002/3*

Anton Pavlovič Čechov

IVANOV

Překlad: **Leoš Suchařípa** / Režie: **Martin Čičvák**

Dramaturgie: **Martin Kubran, Roman Císař**

Scéna: **Tom Ciller** / Kostýmy: **Marija Havran**

Hrají: **Matěj Dadák nebo Jan Hájek, Dana Černá, Marián Labuda, Vladimír Kratina, Lenka Skopalová, Magdaléna Borová nebo Helena Dvořáková, Milan Mikulčík, Radek Holub, Lada Jelínková, Otmar Brancuzský, Jana Břežková, Václav Neužil.**

Premiéra začátkem listopadu 2007

„Subjektivně“, tj. ze strany autora, vytváří sounáležitost postav Čechových základní postoj otevřenosti vůči druhému. Úcta k člověku („hlavní věc je lidi neponižovat“), zdrženlivá nepředpojatost

a péče o jeho svobodu. V širokém smyslu je otevřenost také spravedlností, nikoli ovšem v juristickém významu. Nic neubírá ani nepřidává, každému dává, co mu náleží, tj. nechává ho být, čím je. Jen taková otevřenost umožňuje setkání s člověkem (nikoli pouze s jeho společenskou funkcí a rolí) a s jeho základní situací, v níž je vždy bytostí ohroženou ve své svobodě. Otevřenost (a spravedlnost) takto chápána však předpokládá ještě víc: přijmout i člověka, který svou existenci neuchopuje, svou svobodu „nevykonává“

(resp. uplatňuje svobodu být nesvobodný), život v pravdě nepoznal nebo ho odkládá – jako většina Čechovových postav. Skutečná otevřenost (a spravedlnost) si neklade podmínky, přijímá bez souzení a dává bez zásluhy. Nikoli z lhostejnosti, ani ze shovívavosti (vždy ponižující), ani z jakési bezbřehé lásky či charity. Proto je Čechovova spravedlnost zároveň přísná, dokonce nemilosrdná: konfrontuje skutečnost a iluzi. Je to služba, která může pomáhat i drtit, která nemoralizuje ani nevnučuje rozhodnutí, ale ukazuje jeho možnost. Nezaújaté svědectví pravdě dává každému příležitost, ale nepohoršuje se nad tím, kdo ji nepochopí. Taková spravedlnost zakládá nenápadné společenství, do něhož postavy sejal autor. Čechovova „bezvýhradná a čestná pravdivost“ (dopis ze 14. ledna 1887), pojatá jako hlavní „úkol“ spisovatele, není však odrazem životů v „objektivním“, indiferentním zrcadle, připouštějícím relativnost všech hodnot. Kdo bere na sebe „úkol“, předpokládá smysl. A tato víra přesahuje všechny skeptické či ironické výpovědi, všechny „komedie“ o člověku, dějinách, životě, světě – i o smyslu samotném.

Karel Kraus: Pasivita Čechovových postav, in Divadlo ve službách dramatu

Doušky

- **30. srpna** hrajeme hru W. Allena **SEX NOCI SVATOJÁNSKÉ** na festivalu **Lesní slavnosti divadla** v přírodním divadle v Řevnicích.
- Do **10. září** si lze zakoupit společně předplatné Činoherního klubu, Divadla Na zábradlí a Dejvického divadla **TROJÁK**. V letošní sezoně Vám umožní zhlédnout inscenace **HRDINA ZÁPADU** a **IVANOV** v našem divadle, **ZÁZRAK V ČERNÉM DOMĚ** a **ŘEDITELÉ** v DNz, **SPŘÍZNĚNÍ VOLBOU** a **ČERNÁ DÍRA** v Dejvickém divadle. Více na <http://www.cinoherniklub.cz/hry.php>.
- Vyšlo 20. číslo časopisu **DISK**.
- 4. srpna byly v **Galerii UBU** ve Slavonicích otevřeny výstavy **LIBOR FÁRA A KOLÁŽE /z let 1944 – 1988/** a „Homage à Libor Fára“ **ISABELA FÁROVÁ – LINUM OLEUM**.

J. Mahen: Chroust (s Libuší Šafránkovou)

JIŘÍ ZAHAJSKÝ

Na DAMU jsme spolu kamarádili – byl o rok výš u profesora Vejražky. Pak jsem za něj převzal role ve Vinohradském divadle, když odešel na vojnu do AUSu. Potom k nám přišel od Krejčí. Byl jsem rád, že si spolu konečně zahrajeme. Oba jsme věčně napodobovali Vlastu Buriana, i na jevišti, když to šlo... Neuvěřitelně modré oči a nádherný hluboký hlas. A zvláštní cudnost – v tragédii i komedii. Bavilo mne se s ním na jevišti i soukromě setkávat. Na klavír mu musím vždycky zahrát melodii z filmu „Ostrov“.

Josef Ahrhám v knize Činoherní klub 1965-2005

L. Andrejev: Ten, který dostává políčky (s Josefem Somrem, Jiřím Kodetem)

J. Vostrý: Tři v tom (s Libuší Šafránkovou, Veronikou Freimanovou, Jiřinou Krejčíkovou, Petrem Čepkem)

A. Vampílov: Provinční anekdoty (s Petrem Čepkem, Jiřím Hálkem, Oldřichem Viznerem, Jiřinou Třebickou)

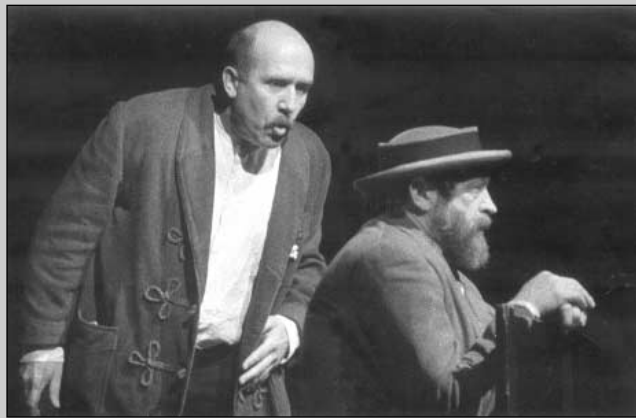
B. Hrabal: Něžný barbar (s Petrem Čepkem a Jiřím Císlerem)

A. P. Čechov: Ivanov (s Oldřichem Viznerem, Jiřím Kodetem)

N. V. Gogol: Hráči (s Jiřím Kodetem, Petrem Nárožným, Josefem Abrahámem)

V. Havel: Žebrácká opera (s Petrem Nárožným)

JIRÍ ZAHAJSKÝ

1939 – 2007

LADISLAV SMOČEK – PIKNIK
Rožden
režie Ladislav Smoček, od 1972

MILAN CALÁBEK – DOKTOR FAUST
Floryš
režie Milan Calábek, premiéra 14. 2. 1974

JIRÍ MAHEN – CHROUST
Johaník
režie Ladislav Smoček, 4. 6. 1974

A. P. ČECHOV – RACEK
Medvěděnko
režie Jan Kačer, 25. 2. 1975

IVAN BUKOVČAN
NEŽ KOHOUT ZAZPÍVÁ
Ondra
režie Jan Matějovský, 11. 6. 1975

LEONID LEONOV – VLK
Luka Sandukov
režie Ladislav Smoček, 5. 2. 1976

F. M. DOSTOJEVSKIJ – STRÝČKŮV SEN
Mozgljakov
režie Ladislav Smoček, 24. 3. 1977

LEONID ANDREJEV
TEN, KTERÝ DOSTÁVÁ POLÍČKY
Pán
režie Miroslav Macháček, 27. 9. 1977

B. BRECHT – KREJCAROVÁ OPERA
Brown
režie Evžen Sokolovský, 15. 1. 1978

JAROSLAV VOSTRÝ – TŘI V TOM
Zanni
režie Jiří Menzel, 16. 11. 1978

A. N. OSTROVSKIJ – BOUŘE
Váňa Kurdjaš
režie Ivo Krobot, 1. 7. 1980

ĎDŮN VON HORVÁTH
POVÍDKY Z VÍDEŇSKÉHO LESA
Havlitschek
režie Ladislav Smoček, 15. 4. 1981

BOHUMIL HRABAL – NEŽNÝ BARBAR
Já
režie Ivo Krobot, 5. 11. 1981

N. V. GOGOL – HRÁČI
Švochněv
režie Ladislav Smoček, 12. 11. 1982

A. N. OSTROVSKIJ – LES
Gennadij Neštálivec
režie Ladislav Smoček, 17. 12. 1984

A. P. ČECHOV / B. BRECHT – SVATBY
Manžel
režie Vladimír Strnisko, 27. 3. 1985

ALEXANDR VAMPILOV
PROVINČNÍ ANEKDOTY
Ugarov
režie Ivo Krobot, 23. 1. 1987

A. P. ČECHOV – IVANOV
Pavel Lebeděv
režie Ivo Krobot, 30. 1. 1988

T. MIDDLETON, W. ROWLEY – PITVORA
Vermandero
režie Vladimír Kelbl, 13. 1. 1989

BOHUMIL HRABAL – OBSLUHOVAL
JSEM ANGLICKÉHO KRÁLE
Jan Dítě III
režie Ivo Krobot, 25. 5. 1989

VÁCLAV HAVEL – ŽEBRÁČKÁ OPERA
William Peachum
režie Jiří Menzel, 14. 6. 1990

ARTHUR SCHNITZLER
UTRPENÍ MLADÉHO MEDARDA
Jakub Eschenbacher
režie Ivo Krobot, 21. 2. 1991

LEV BIRINSKIJ – MUMRAJ
Goldman
režie Ladislav Smoček, 26. 9. 1991

EURIPIDÉS – ORESTÉS
Tyndaréos
režie Jan Nebeský, 19. 12. 1991

MOLIÈRE – LAKOMEK
Pan Anselm
režie Vladimír Strnisko, 14. 11. 1992

FRANK WEDEKIND – LULU
Dr. Goll, Mr. Hopkins
režie Vladimír Strnisko, 16. 4. 1994

JOSEF ŠTOLBA – VODNÍ DRUŽSTVO
Matěj Rachota
režie Ladislav Smoček, 16. 12. 1994

LADISLAV SMOČEK – KOSMICKÉ JARO
Bohumil
režie Ladislav Smoček, 27. 11. 1995

A. P. ČECHOV – TŘI SESTRY
Čebutykin, Ferapont
režie Vladimír Strnisko, 8. 3. 1996

WILLIAM SHAKESPEARE
ZKROCENÍ ZLÉ ŽENY
Šlechtic, Vincentio,
režie Michal Lang, 16. 9. 1997

VÁCLAV ŠTECH – TŘETÍ ZVONĚNÍ
Sadílek
režie Ladislav Smoček, 10. 12. 1997

CARLO GOLDONI – LETNÍ BYT
Filippo
režie Ladislav Smoček, 16. 3. 1999

JOE ORTON
JAK SE BAVIL PAN SLOANE
Kemp
režie Ladislav Smoček, 23. 10. 2001

T. VINTERBERG, M. RUKOV
RODINNÁ SLAVNOST
Dědeček
režie Martin Čičvák, 30. 1. 2006

MOLIÈRE – AMFITRYON
Jupiter
režie Martin Čičvák, 29. 11. 2006

L. Birinskij: Mumraj

Letní byt (s P. Špalkovou)

Vodní družstvo (se S. Zindulkou)

J. Orton: Jak se bavil pan Sloane

Činoherní klub uvádí:

Přehlídka amatérských divadelních souborů v roce 2007
se uskutečňuje za finanční podpory Ministerstva kultury ČR.

Nejhodnější medvídci

Helmut Kuhl

HARILA

Čtyři z punku a pes.

Třetí část *Teddies* trilogie DREI FARBEN. Černá – svoboda.

Režie a scéna: **Akram Staněk** / Hudba: **německá punková**
Kostýmy: **Zuzana Krejsková** / Hrají: **Daniel Vavřík, Jan Turner,**
David Doubek, Jitka Říhová, Vítek Březka, Johana Švarcová,
Štěpán Uherka, Petr Bruckner.

Neděle 30. září 2007

A vy znajete pochemu harila smachila jajca v majom supu?

Z Hamburku, který jsme s *Teddies* a *Ultimátem* opustili na podzim 1976, se dostáváme o 755 km na jih, do jihobádenského Freiburgu. Uplynulo téměř 27 let, je babí léto. Tu, na pěší zóně, jen pár metrů od sochy anděla Bertholda na koni, jsme vtaženi do úchvatně napínavého příběhu jedné ženy, tří mužů a jednoho psa, jejichž imperativem byla a je svoboda. Už nehledají vlast pro sebe a své myšlenky, naopak, v postideovém prozření v svých hrudích objevují ta stará, ještě předcivilizačně čistá srdce primátů. Nechávací se vést jejich pulsem, tlukotem tamtamů, zapomenutým lidoopím citem, vydávají se na cestu nástrah a možné spásy.

V *Harile* nám Helmut Kuhl předkládá nesmlouvavou, antiiluzivní studii světa, konkrétní divadlo, další bludičku – ledoborec avantgardy dle Artauda a Nejhodnějších medvídků. Vypjatě detektivní zápletka tu je jazykově lyrizována nižší socioeklektickou složkou, v míře, která překonává všechny myslitelné dimenze. Inscenace je tak velkolepým nekrologem za *in-yer-face theatre*, dál už není kudy ani kam!

HARILA JE CUDNÁ HRA

Vznik hry souvisí s jednou z mých volnočasových aktivit – občas vystupuji se skupinou *Pekelní satani* jako její frontman. Právě na společném koncertě *Satanů* s novobydžovskou punkovou kapelou N.V.Ú. v basilejském klubu Hirscheneck jsem se poprvé setkal s Elsou, Karl-Heinzem, Rudim a Giovanne a vyslechl jejich plán unést gorilu Kisoro z basilejské zoo. Akce jsem se pak aktivně zúčastnil přestrojen za Kisoro a zaznamenal ji jako svou zatím poslední hru. Vlastně bych zde velmi rád poděkoval prezidentu Spolku přátel Zoo Basilej panu Dr. theol. hc. Peteru Schmidovi, jemuž jsem plán freiburských punkerů dekonspiroval a který mně aktivně pomáhal s mým protiplánem.

Mám tu inscenaci rád. Zejména představitelka hlavní role Johana Švarcová je kouzelná. Nemyslím, že *Harila* je lehká hra. Je třeba se jí zmocnit cudně, a to se myslím podařilo. A já se jí teď nechávám dojmát.

Úryvek z rozhovoru s autorem hry Reném Levínským (Helmutem Kuhlem)
ve Zpravodaji Jiráskova Hronova č. 4 / 2007

Inscenace vznikla za podpory studia Citadela a Divadla 29 v Pardubicích.

• • •

V neděli 7. října 2007 hraje v rámci přehlídky „Činoherní klub uvádí:“ jihlavský soubor **De Facto Mimo DVOJITOU DÁVKU** – představení **MODREJ DRAHOKAMEN** a **GROTESKA**.

Poskytovatel čtyřletého grantu na provoz: Hlavní město Praha

Inscenace ČK jsou realizovány rovněž s podporou
Městské části Praha 1

Partneři Činoherního klubu

www.radiohortus.cz

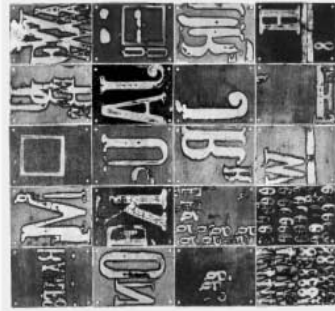
Redakce Činoherního čtení: Roman Císař, Petra Honsová a Radvan Pácl.

Foto: Bohdan Holomíček, Miloň Novotný, Miroslav Jodas, Jiří Kučera,
Miroslav Pokorný, Karel Meister, Pavel Štoll, Martin Poš, Yvona Odrazilová,
Pavel Kolský, archiv Nejhodnější medvídci.

Grafická úprava: Kateřina Skalníková a Martin Straka.

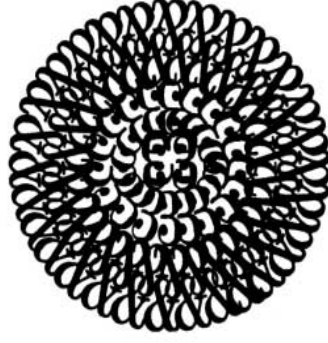
Ve Smečkách 24, 110 00 Praha 1
(vedle Činoherního klubu)
e-mail: galerie.smecky@ppas.cz
tel.: +420 222 210 268
tel./fax: +420 222 210 272

Navštivte výstavu

Eduard Ovčáček

„peripetie písma & znaků“

11. července - 29. září 2007, úterý - sobota, 11.00 - 18.30 hodin

Vstup zdarma pro držitele ZTP, ZTP/P, důchodce, studenty a pro držitele Zákaznické karty Pražské plynárenské, a. s.